

Udskriftsdato: 24. december 2025

2022/2 BSF 11 (Gældende)

Forslag til folketingsbeslutning om 26 ugers udvidet barsel til tvillinge- og flerlingefamilier (borgerforslag)

Ministerium: Folketinget

Fremsat den 5. januar 2023 af Leif Lahn Jensen (S), Lars Christian Lilleholt (V), Henrik Frandsen (M), Karina Lorentzen Dehnhardt (SF), Peter Skaarup (DD), Ole Birk Olesen (LA), Mai Mercado (KF), Peder Hvelplund (EL), Martin Lidegaard (RV), Helene Liliendahl Brydensholt (ALT), Peter Seier Christensen (NB), Peter Kofod (DF) og Aaja Chemnitz (IA)

Forslag til folketingsbeslutning

om 26 ugers udvidet barsel til tvillinge- og flerlingefamilier (borgerforslag)

At få tvillinger og trillinger er en kæmpe opgave for enhver familie, der både byder på en enorm arbejdsbyrde og store følelsesmæssige og psykiske udfordringer for både børnene og forældrene. Behovet for at være to forældre hjemme på barsel i den første tid er derfor stort.

Som det er nu, får flerlingefamilier i Danmark ikke mere barsel end familier med en enkelt baby. Det ønsker vi at ændre.

Vi foreslår at udvide barslen for flerlingefamilier med 26 uger med barselsdagpenge, som forældrene kan dele mellem sig. Dermed kan forældrene planlægge deres barsel sådan, at de kan være på barsel samtidig i den første svære tid.

Bemærkninger til forslaget

Tvillinger og trillinger skal have samme mulighed for en god start på livet som enkeltfødte

Børn født som tvillinger eller trillinger oplever flere komplikationer og en sværere start på livet end enkeltfødte børn. Det gør sig gældende ved bl.a. for tidlig fødsel og kejsersnitfødsler, der ofte leder til hospitalsindlæggelse i de første uger efter fødslen. Her er der i den milde ende brug for overvågning, hjælp til vejrtrækning og madning, og decideret medicinsk behandling i den svære ende. Den svære start har indvirkning på børnenes amning, søvn og psykiske og motoriske udvikling.

Tvillinger og trillinger skal oven i den mere komplicerede start på livet også dele deres forældre med et eller flere spædbørn, hvilket ikke giver samme mulighed for at få den utrolig vigtige nærhed og kontakt i den første levetid, som enkeltfødte har. Desværre har forskning vist, at tvillinger og trillinger har en øget risiko for at udvikle psykiske lidelser.

Opgaven er svær at løfte for én forælder, og det at være nærværende over for to eller flere spædbørn på én gang og give dem f.eks. øjenkontakt, fysisk stimulation og tid og ro til at skabe den fundamentale relation mellem forældre og barn er særlig udfordrede for én forælder.

I den ideelle barsels- og forældreorlovssituation kan begge forældre til tvillinger og trillinger tage den nødvendige overlappende barsel i de første uger og måneder af børnenes liv og dermed give dem den bedste start på tilværelsen. På den måde giver vi tvillinger og trillinger samme muligheder som enkeltfødte børn.

En svær start på familielivet

Mange flerlingefamilier bliver allerede udfordret under graviditeten, da der desværre i højere grad forekommer graviditetskomplikationer under disse graviditeter.

Mange tvillinge- og trillingegravide oplever eksempelvis svangerskabsforgiftning, graviditetssukkersyge, blodtryksforhøjelse, udfordringer med næring fra moderkagen og TTTS (Tvilling-til-Tvilling-Transfusions-Syndrom). Det er også en af årsagerne til, at en stor andel af tvillinger og trillinger bliver født for tidligt. Faktisk er hele 55 pct. af tvillinger præmature, mens alle trillinger i Danmark bliver født for tidligt. Det betyder, at mange familier med tvillinger og trillinger begynder deres nye liv sammen med et længere hospitalsophold på en neonatalafdeling, og at mange af spædbørnene får en hårdere start på livet.

Og det er langt fra den eneste grund til, at flerlingefamilier har brug for ekstra tid med to forældre hjemme i begyndelsen. Omkring halvdelen af alle tvillingefødsler sker ved kejsersnit, mens trillingegravide udelukkende bliver anbefalet kejsersnit. Det betyder, at moren efter fødslen ikke bør bære mere, end hvad der svarer til én babys vægt de første 6 uger efter fødslen. En noget nær umulig opgave, hvis moren er alene hjemme med babyerne.

Ammeetablering med tvillinger og trillinger er også en enorm udfordring, der kræver både tid, ro og ekstra hænder. Af den grund er der ikke mange tvillinge- og trillingemødre, der lykkes med at fuldamme babyerne efter Sundhedsstyrelsens anbefalinger på 6 måneder.

Forekomsten af efterfødselsreaktioner, belastningsreaktioner (stress) og skilsmisser er desværre også større i flerlingefamilier på grund af det øgede pres. Nogle studier viser, at hyppigheden af psykiske reaktioner er mere end dobbelt så høj hos flerlingeforældre end hos andre forældre. Med mere barsel og dermed muligheden for at have begge forældre hjemme samtidig håber og tror vi, at disse tal kan forbedres, og at tvillinge- og trillingefamilier får bedre forudsætninger for et godt familieliv.

Store økonomiske konsekvenser

Som barsels- og forældreorlovsordningen er i dag, vil den nødvendige omsorg for børnene i deres første

måneder være på bekostning af den samlede mængde barsel og orlov, hvilket vil lede til, at tvillinge- og trillingebørn stilles dårligere end enkeltfødte børn, og de vil derfor opleve at skulle starte i daginstitution eller dagpleje tidligere end enkeltfødte børn.

I forhold til barslens længde opstår der hos flere tvillinge- og trillingefamilier et dilemma, når de skal vælge mellem at bruge begge forældres barselsuger samtidig for at være sammen på barsel i den første tid og dermed yde den nødvendige omsorg, eller at sørge for, at der er barselsuger nok til at være på barsel indtil børnene er klar til at starte i institution. Flerlunger, som er for tidligt fødte, eller som på anden måde har haft en hård start på livet, kan have behov for at få udsat pasningen i institution. Det er dog ikke altid muligt, når forældrenes barselsuger er brugt i de første måneder. Det efterlader mange tvillinge- og trillingefamilier i en svær økonomisk situation. Oven i de mange ekstra udgifter, der er forbundet med at få flerlunger, som eksempelvis udstyr, bleer, modernermælksstatning og tøj, kan behovet for at have to forældre hjemme på barsel i begyndelsen koste dyrt senere. Er børnene ikke klar til at komme i daginstitution, når forældrene løber tør for barsel, må familierne selv finansiere den resterende barselsperiode i en tid, hvor pengene i forvejen kan være knappe.

Effekten af mere barsel til flerlingeforældre

Der fødes hvert år knap 1.000 sæt tvillinger og under 10 sæt trillinger og firlinger i Danmark. Langt de fleste flerlingeforældre får flerlunger ved en tilfældighed. Det er altså ikke planlagt, og der er ikke længere hjælp til familierne, som man oplevede det tilbage i 1990'erne. Vi mener, at flerlunger bør have de samme muligheder som enkeltfødte børn for at få en god start på livet.

Vi håber, at mere barsel til flerlingeforældre kan hjælpe disse familier til at få en bedre start med deres børn. Vi håber, at det kan give forældrene mulighed for at være fælles om at tage sig af de små nye borgere på en langt mindre belastende måde, både for dem selv og for børnene. Mere barsel til flerlingeforældre vil forhåbentlig mindske risikoen for efterfødselsreaktioner, belastningsreaktioner og skilsmisser i flerlingefamilier og give forældrene bedre mulighed for at danne gode rammer for børnenes første leveår.

Vi har søgt inspiration til forslaget hos vores nabolande Norge og Sverige, som vi ynder at sammenligne os med på velfærdsområdet. I Norge får man 4-5 måneders ekstra barsel til tvillinger og cirka 1 år til trillinger, mens man i Sverige får 6 måneder ekstra barsel til tvillinger og over 1 år til trillinger.

Vi foreslår en flad løsning i Danmark, hvor alle flerlingefamilier får 26 ugers udvidet barsel med barselsdagpenge.

Vi er som stillere af borgerforslaget alle forældre til enten tvillinger eller trillinger, og vi er en del af et netværk af ca. 2.000 flerlingefamilier. Men vi har brug for den almene befolknings opbakning til at nå de 50.000 underskrifter, så vi kan hjælpe kommende flerlingefamilier til at give deres børn den bedst mulige start.

Om fremsættelsen i Folketinget

Forslagsstillerne i Folketinget bemærker, at der er tale om et borgerforslag, som inden for den fastsatte frist har opnået det antal støttetilkendegivelser fra borgere, som kræves for at få forslaget fremsat og behandlet som beslutningsforslag i Folketinget.

Der henvises til folketingsbeslutning af 2. juni 2016 om mulighed for at få borgerdrevne beslutningsforslag behandlet i Folketinget, lov om etablering af en ordning for borgerforslag med henblik på behandling i Folketinget.

Borgerforslaget er oprindeligt indgivet af Josine Elvekjær Legêne, København, som hovedstiller med Michella Meier-Morsi, København, Nina Jacqueline Raj Petersen, København, Mark Rifaat Morsi, Kø-

benhavn, Christina Sander Tjerrild, Rudersdal, Anders Hjort Straarup, København, Stine Josephine Billy Dahl, Tårnby, Simone Trærup Østergaard, Skive, Edith Lund Linding, Tønder, og Helle Birkholm-Buch, Vallensbæk, som medstillere.

Fremsættelsen er alene udtryk for, at forslagsstillerne på vegne af de partier, som støtter borgerforslagsordningen, påtager sig at opfylde en nødvendig betingelse for, at borgerforslaget kan blive behandlet i Folketinget i overensstemmelse med intentionerne bag ordningen.

Skriftlig fremsættelse

Fremsat den 5. januar 2023 af Leif Lahn Jensen (S), Lars Christian Lilleholt (V), Henrik Frandsen (M), Karina Lorentzen Dehnhardt (SF), Peter Skaarup (DD), Ole Birk Olesen (LA), Mai Mercado (KF), Peder Hvelplund (EL), Martin Lidegaard (RV), Helene Liliendahl Brydensholt (ALT), Peter Seier Christensen (NB), Peter Kofod (DF) og Aaja Chemnitz (IA):

Vi tillader os herved at fremsætte:

Forslag til folketingsbeslutning om 26 ugers udvidet barsel til tvillinge- og flerlingefamilier (borgerforslag).

(Beslutningsforslag nr. B 11)

Der er tale om et borgerforslag, som inden for den fastsatte frist har opnået det antal støttetilkendigelser fra borgere, som kræves for at få forslaget fremsat og behandlet som beslutningsforslag i Folketinget.

Fremsættelsen er alene udtryk for, at forslagsstillerne på vegne af de partier, som støtter borgerforslagsordningen, påtager sig at opfylde en nødvendig betingelse for, at borgerforslaget kan blive behandlet i Folketinget i overensstemmelse med intentionerne bag ordningen for borgerforslag.

Fremsættelsen kan således ikke tages som udtryk for, at forslagsstillerne nødvendigvis støtter forslagets indhold.